

OV-COACH

De OV-coach heeft als doel om mensen zelfstandig te leren reizen, die dat nu nog niet kunnen of spannend vinden. Of mensen nu met het openbaar vervoer, de fiets, scootmobiel of lopend willen reizen, de OV-coach staat voor hen klaar.

De OV-coach richt zich naast de reiziger óók op de sociale omgeving (familie/zorgverleners) van de deelnemer. De omgeving speelt namelijk een belangrijke rol in het motiveren en ondersteunen van de deelnemer. Zelfstandig leren reizen vraagt in veel gevallen om gedragsverandering. Niet alleen bij de deelnemer zelf, maar ook bij de mensen om hen heen. Denk bijvoorbeeld aan:

- Ouders, die leren kijken naar wat de zelfstandigheid van hun kind bevordert;
- Werkbegeleiders die het taxibusje niet meer als vanzelfsprekend vervoer beschouwen;
- Ouderen die leren vertrouwen op het openbaar vervoer in plaats van het Wmo-voervoer.

Deze gedragsverandering kan de OV-coach niet alleen voor elkaar krijgen. Daarom werkt de OV-coach samen met gemeenten, vervoerders, clientorganisaties en scholen.

“Met het Uitvoeringsprogramma Toegankelijk Openbaar Vervoer Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) 2024-2028, onze regionale uitwerking van het Landelijk Bestuursakkoord Toegankelijkheid, geven we hier samen invulling aan. De OV-coach is daarin een belangrijk speerpunt: een persoonlijke begeleider die inwoners leert zelfstandig te reizen – met het openbaar vervoer én de fiets. Voor veel mensen betekent dit: zelf naar school kunnen reizen, naar het werk gaan of familie bezoeken zonder afhankelijkheid van anderen. Dit levert duurzame participatie op, wat niet alleen de deelnemer maar ook de samenleving veel oplevert.”

Portefeuillehouder OV-exploitatie J. Keus MRDH

DOELGROEP

De OV-coach is er voor deelnemers van 12 jaar en ouder. Vaak gaat het om mensen met een beperking die nog niet zelfstandig kunnen of durven reizen. Ongeveer de helft van de deelnemers bestaat uit jongeren of jongvolwassenen met een beperking die willen leren reizen naar school, stage of een vrijetijdsbestemming.

Bijna alle jongeren vinden het erg spannend om zelfstandig te gaan reizen, zo spannend dat dit ook de belangrijkste belemmering is om het te doen. Voor veel volwassenen is dit ook vaak de reden dat zij niet reizen met het openbaar vervoer. Ouders of mensen uit het netwerk van de deelnemer zijn vaak bezorgd en moeten durven loslaten.

Daarnaast zijn er deelnemers die nog niet zelfstandig reizen omdat dit voor hen onbekend is. Bijvoorbeeld statushouders of ouderen die al heel lang niet meer met het openbaar vervoer gereisd hebben.

De OV-coach begeleidt de deelnemers bij het volgende:

- Het vinden en onthouden van de route;
- Omgaan met prikkels en angst onderweg;
- Omgaan met onverwachte situaties en fysieke moeilijkheden;
- Gebruik van digitale reismiddelen;
- Oefenen met het reizen met hulpmiddelen als een scootmobiel of rolstoel;
- Interactie met andere reizigers en vervoerspersoneel;
- Vertrouwd raken met het ov, de fiets en verkeerssituaties.

ZO WERKT DE OV-COACH

De route naar een OV-coach traject bestaat uit de volgende stappen:

Werving

De doelgroep van de OV-coach is in beeld bij veel partijen, zoals scholen, zorgaanbieders, leerlingenvervoer, Wmo loket, onafhankelijke cliëntondersteuners, buurtteams. De werving richt zich op het informeren van deze partijen over de mogelijkheden die de OV-coach voor deze doelgroep biedt. Verwijzers kunnen, met toestemming van de deelnemer, een deelnemer aanmelden of de deelnemer vragen om zichzelf aan te melden. Aanmelden kan via de website, e-mail of telefonisch.

Intake

Na de aanmelding plant een consulent OV-coach een intakegesprek bij de deelnemer thuis. Samen verkennen zij de hulpvraag, wensen en eventuele belemmeringen. Ook wordt gekeken of een OV-coachtraject passend is en welke type coach goed aansluit bij de deelnemer (gezellige prater, gamer, sporter, man, vrouw, etc.). De deelnemer kan aangeven wanneer hij of zij wil beginnen met oefenen. Vaak is dit zodra er een match gemaakt is met een OV-coach en deze beschikbaar is, maar soms willen de deelnemers wachten op een moment dat voor hen beter uitkomt.

De intake aan huis geeft een goed beeld van de persoonlijke situatie van de deelnemer en de vervoersmogelijkheden in de buurt. Ook beoordeelt de consulent of een stagiair verantwoord kan worden ingezet als OV-coach.

Matching en oefenen van de reis

Als een traject passend is, wordt de deelnemer gekoppeld aan een OV-coach. Hierbij wordt rekening gehouden met de beschikbaarheid en de voorkeuren voor taal, geslacht, leeftijd en type coach. We houden zoveel mogelijk rekening met de wensen van de deelnemer, maar kijken ook naar de veiligheid van de OV-coach.

Na de matching vindt er een kennismakingsgesprek bij de deelnemer thuis plaats met de OV-coach en consulent. In dit gesprek worden afspraken vastgelegd in een persoonlijk "reisplan". De plannen worden door de aanwezigen ondertekend. Hierna wordt begonnen met oefenen. Na ongeveer 4 keer oefenen volgt een tussenuvaluatie met de OV-coach en consulent erbij. Wanneer de deelnemer zelfstandig kan reizen, wordt het traject afgesloten met een eindevaluatie en ontvangt de deelnemer een diploma. Het reisplan kan daarna als hulpmiddel worden ingezet bij het zelfstandig leren van nieuwe routes.

“Een van de pijlers van het Haagse OV-beleid is het zorgen voor toegankelijk openbaar vervoer. De OV-coach zorgt ervoor dat mensen de rest van hun leven zelfstandig gebruik kunnen gaan maken van de bus, de tram en de trein. Dit geeft een enorme vrijheid aan de inwoners van Den Haag!”

Wethouder A. Kapteijns gemeente Den Haag

OV-COACHES STAGIAIRES

De trajecten van de OV-coach worden uitgevoerd door stagiaires die een opleiding in de richting sociaal werk of zorg volgen. Dit zijn zowel hbo als mbo studenten die een betaalde deeltijd stage doen. Deze stages duren een half jaar of een jaar. De studenten lopen tussen de 4 en 32 uur per week stage.

De jongeren worden begeleid door hbo of universitair geschoolde professionals. Deze professionals hebben veel ervaring met het begeleiden van stagiaires en hebben hier ook verschillende opleidingen voor gevolgd. Dit in combinatie met de vakinhoudelijke kennis over de projecten en de doelgroep zorgt ervoor dat zij de stagiaires goed kunnen begeleiden. Naast deze begeleiding krijgen de stagiaires een uitgebreid trainingsprogramma aangeboden die hen ondersteunen bij de uitvoering van hun werkzaamheden.

De stagiaires waarderen hun stage enorm positief, ze geven aan op een leuke manier nieuwe ervaringen en vaardigheden geleerd te hebben. De OV-coach is blij met deze waardering. Wij vinden het zo belangrijk om jongeren kennis te laten maken met de leefwereld van kwetsbare mensen en een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van zorgprofessionals van de toekomst.

STERK OP REIS

Met de Sterk op Reis training wordt ingezet op het vergroten van de sociale toegankelijkheid van het openbaar vervoer. Om situaties die zich onderweg kunnen voordoen op te lossen wordt vaak gevraagd om een interactie aan te gaan met medereizigers of vervoerspersoneel. Niet iedereen is hier even vaardig in of heeft het zelfvertrouwen om mensen aan te spreken. Speciaal voor leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs heeft de OV-coach Sterk op Reis ontwikkeld.

In Sterk op Reis wordt gewerkt aan het vergroten van de vaardigheden en het zelfvertrouwen van de leerlingen. Sterk op Reis bestaat uit minimaal 4 lessen. De eerste drie lessen worden op de school aangeboden. De laatste les wordt samen met de lokale vervoerder gegeven, waarbij de leerlingen in een bus of tram kunnen oefenen en het vervoerspersoneel ook zelf aan de rollenspellen deelneemt. Optioneel wordt er nog een extra les gegeven waarin we samen met de leerlingen een reis met het openbaar vervoer maken. Aan een Sterk op Reis training doen tussen de 8 en 12 leerlingen mee.

De doelstellingen van Sterk op Reis zijn:

- De deelnemer heeft kennis gemaakt met verschillende situaties die zich in het openbaar vervoer kunnen voordoen en weet hoe hierin te handelen;
- De deelnemer heeft ervaren dat hij/zij niet de enige is die minder weerbaar is en vindt herkenning bij de groepsleden;
- De deelnemer is getraind in het opkomen voor zichzelf.

“Zelfstandig reizen met de trein, tram of bus is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Dankzij de hulp van OV-coaches krijgt iedereen de kans om zelfstandig en zonder obstakels te reizen. De vrijheid en zelfstandigheid die dat geeft is belangrijk want reizen is immers geen luxe maar noodzaak om volwaardig mee te kunnen doen aan de samenleving.”

Wethouder R. Barker gemeente Den Haag

CONTACT

Wilt u als gemeente in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag aan de slag met de OV-coach, of heeft u nog vragen? Neem dan contact met ons op.

Projectcoördinatie MRDH

Willeke Passmore

W.passmore@mrdh.nl

06 14 79 45 63

Uitvoering OV-coach

OV-coach@meezhn.nl

088 252 85 00

<https://www.OV-coach.nl>

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG